

ביאורים בתפילה

טעמים למנהג לומר במה מדליקין

הטור בסימן ער' אומר שמפני שיש בו דיני הדלקה ושלושה דברים שצריך אדם לומר בתוך ביתו ערב שבת עם חשכה.

המגן אברהם בסק"א בשם מנהגי מהרא"ק נותן טעם נוסף - כדי שאם איחר לבא לבית הכנסת יסיים תפילתו בעוד שאומרים אותו (לפי הנהגים לאומרו אחרי תפילת ערבית). ולכן אין אומרים אותו בשבת חול המועד שלפי שאין מאחרין כל כך דאין עושין מלאכה כל כך בחול המועד.

הבית יוסף מוסיף שאין אומרים במה מדליקין ביו"ט שחל בערב שבת מפני שאי אפשר לעשר (בשם הרוקח, שיבולי הלקט והכלבו). וכן כתב שביו"ט אין טרודים בשום דבר ולכן לא צריך להזכירם (ע"י אמירת במה מדליקין) כמו ערב שבת רגיל. ובערב שבת שחל חנוכה בתוכה לא אומרים מפני שכל השמנים כשרים לחנוכה.

בספר מור וקציעה (סימן ער') שיבח את מנהג הספרדים שאומרים אותו אחר קבלת שבת להזכיר איסור שמא יטה.